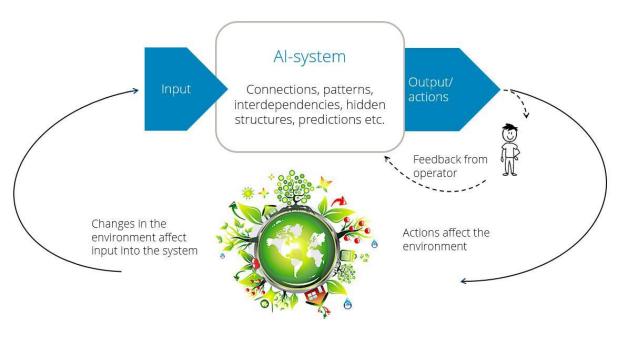

Học phần RBE 3043: Các thuật toán thích nghi

Buổi 2: Tín hiệu và dữ liệu đầu vào của hệ thống Học tăng cường

Giảng viên: TS. Nguyễn Thế Hoàng Anh

Giới thiệu

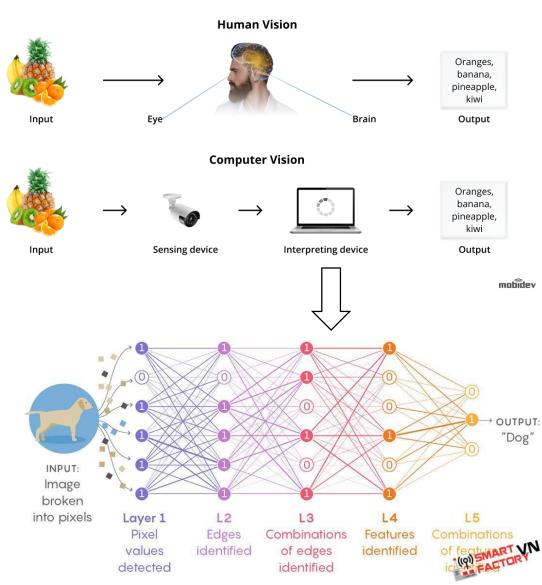
$$y(\mathbf{x}, \mathbf{w}) = \sum_{j=0}^{M-1} w_j \phi_j(\mathbf{x}) = \mathbf{w}^{\mathrm{T}} \phi(\mathbf{x})$$

Định nghĩa toán học

$$y(\mathbf{x}, \mathbf{w}) = w_0 + w_1 x_1 + \ldots + w_D x_D$$

VD đơn giản: Mô hình hồi quy tuyến tính

HUMAN VISION VS COMPUTER VISION

Mô hình tính toán thần kinh 2

SGK Bishop, C.M., 2006. Pattern recognition and machine learning pp. 138

Tín hiệu và Robotics: Trường hợp Robot Amazon Astro

2 camera (front) + 2 additional cameras, follow people

2 wheels, autonomous driving, SLAM – Simultaneous localization and mapping (reinforcement learning?), automatic charging

Robot understanding & communication

See
Infer
Hear
Understanding
Moving

Speech recognition and processing: window break, sound alarm

Image processing: object detection, smoke detection

video streaming

Định nghĩa

Tín hiệu

A signal is defined as any physical quantity that varies with time, space or any other independent variable or variables.

Proakis, J.G. & Manolakis D. G, 1996. Digital signal processing: principles algorithms and applications.

Trong <u>lý thuyết thông tin</u>, một chuyên ngành của <u>toán học ứng dụng</u> và <u>kỹ thuật điện/điện tử</u>, tín hiệu là một đại lượng <u>vật lý</u> chứa đựng <u>thông tin</u> hay <u>dữ liệu</u> có thể truyền đi xa và tách thông tin ra được. Hầu hết các tín hiệu đáng quan tâm đều ở dạng các <u>hàm số</u>, các <u>phân bố</u> hay các quá trình thay đổi <u>ngẫu nhiên</u> của <u>thời gian</u> hoặc <u>vị trí</u>.

Trích Wikipedia

Dữ liệu

Tham khảo Merriam - Webster

Definition of data

1 : factual information (such as measurements or statistics) used as a basis for reasoning, discussion, or calculation

// the data is plentiful and easily available

— H. A. Gleason, Jr.

// comprehensive data on economic growth have been published

— N. H. Jacoby

- 2 : information in digital form that can be transmitted or processed
- 3 : information output by a sensing device or organ that includes both useful and irrelevant or redundant information and must be processed to be meaningful

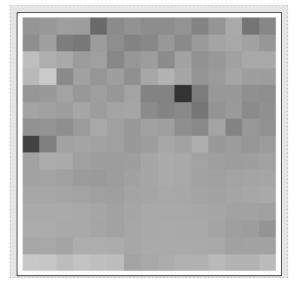
Một số kiểu tín hiệu

- Tín hiệu ảnh 2D
- Tín hiệu 3D (hiển thị)
- Dữ liệu video
- Tín hiệu điện não (video)
- Tín hiệu phổi (âm thanh)
- Tín hiệu ảnh MRI/CT
- Tín hiệu tiếng nói (âm thanh)
- Tín hiệu text
- Dữ liệu tài chính

Tín hiệu ảnh 2D

Coding https://youtu.be/cTDtYnYOahw

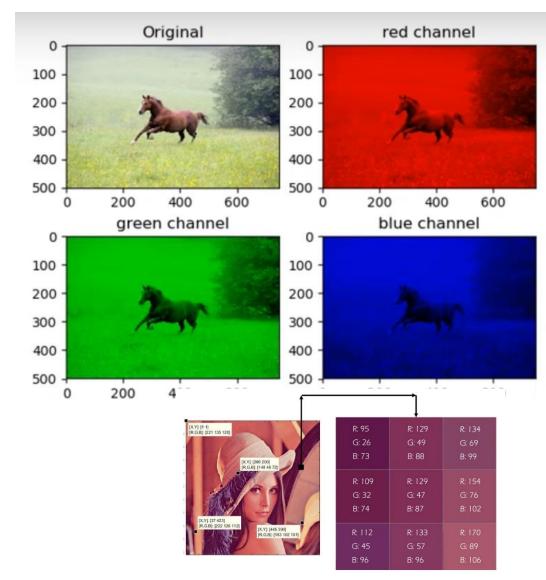
https://www.geeksforgeeks.org/copy-python-deep-copy-shallow-copy/

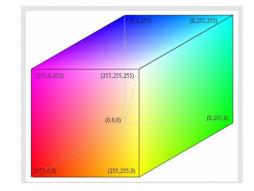

The lower left 15 x 15 pixel portion of the image.

150 154 160 157 106 140 147 142 141 147 132 150 171 117 136 144 159 125 121 157 143 132 136 153 138 155 164 169 162 152 190 175 169 155 161 136 152 158 141 162 147 153 161 168 169 185 203 139 161 151 159 145 167 179 167 150 155 165 159 158 151 153 163 152 160 152 164 131 131 51 124 152 154 145 143 164 162 158 167 157 164 166 139 132 138 119 148 154 139 146 147 148 143 155 169 160 152 161 159 143 138 163 132 152 146 66 129 163 165 163 161 154 157 167 162 174 153 156 151 156 162 173 172 161 158 158 159 167 171 169 164 159 158 159 162 163 164 161 155 155 158 161 167 171 169 164 159 158 159 162 163 164 161 155 155 158 161 167 171 168 162 162 163 164 166 167 167 165 163 160 160 164 166 169 168 164 163 165 167 170 172 171 170 170 166 163 164 167 169 168 167 165 163 163 160 173 172 170 169 166 163 167 170 170 170 165 163 163 164 167 169 168 167 165 163 163 160 173 172 170 169 166 163 167 170 170 170 165 160 157 148 167 168 165 173 173 172 167 170 170 171 171 169 162 163 162 200 198 189 196 191 188 163 168 172 177 177 186 180 180 188

Pixel intensity values of the lower left 15 x 15 pixel portion of the image.

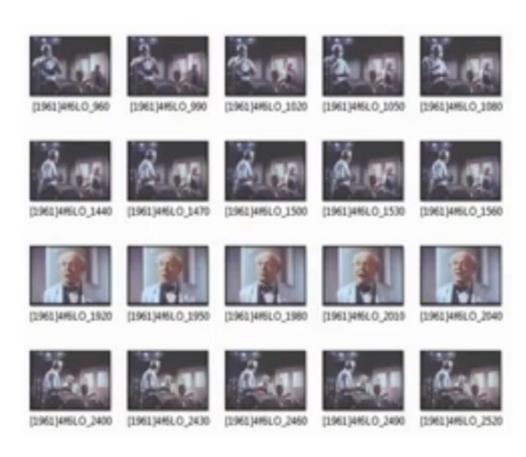

		165	187	209	58	7	
	14	125	233	201	98	159	
253	144	120	251	41	147	204	
7	100	32	241	23	165	30	
209	118	124	27	59	201	79	
210	236	105	169	19	218	156	
35	178	199	197	4	14	218	
15	104	34	111	19	196		
32	69	231	203	74			

Ảnh mức xám

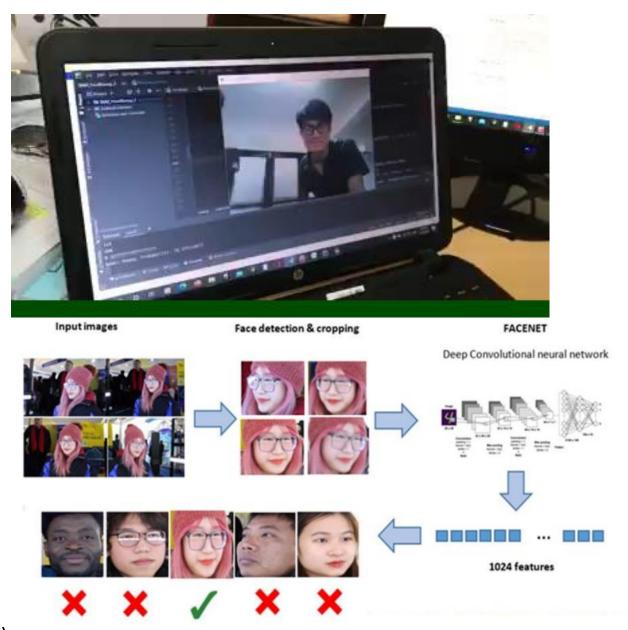
Ảnh màu

Dữ liệu video

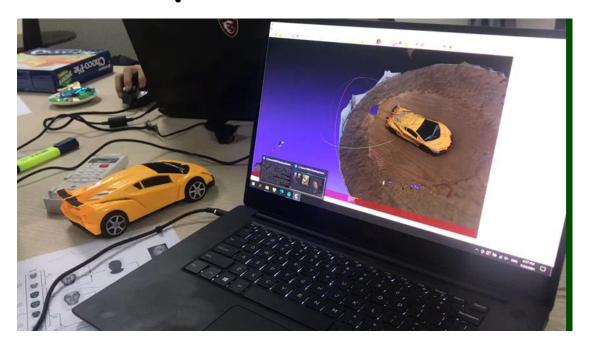
Ví dụ chuỗi frames từ một đoạn video

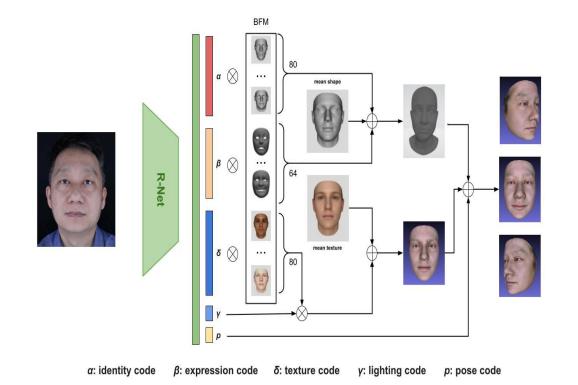
Lưu các frames từ đoạn video với Python (từ phút 9:00) https://youtu.be/yKZ_A0XzXMU

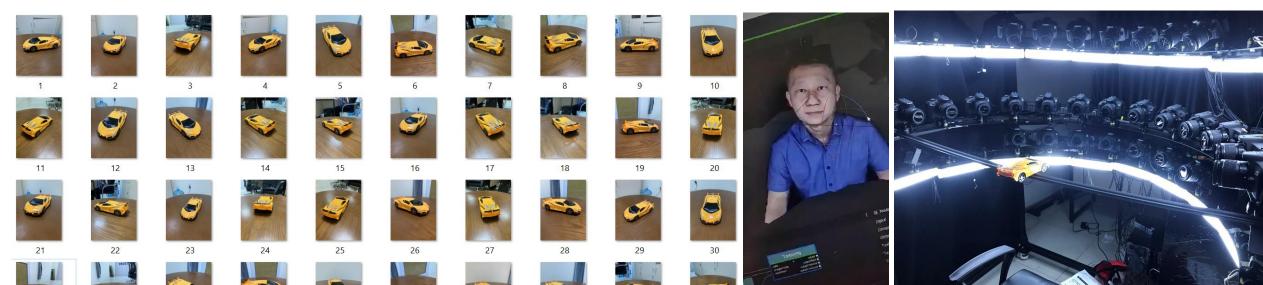

Công nghệ nhận diện khuôn mặt theo thời gian thực với dữ liệu video

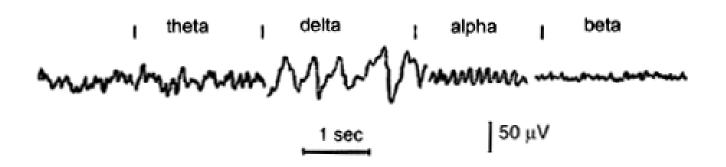
Tín hiệu 3D

Tín hiệu điện não

- Video clip (phần tín hiệu phút 5:00) https://youtu.be/-5djHvFo7IQ
- Phân tích tín hiệu điện não với Matlab: <u>https://www.youtube.com/watch?v=IBQg8bsU03Q</u> (phân vẽ 1 đoạn tín hiệu sau phút 9:30)

Hệ **VR-BCI** trong hỗ trợ phục hồi chức năng vận động trên người bệnh đột quỵ

→ Thực hiện các cử động tưởng tượng căn bản trong hệ thực tế ảo

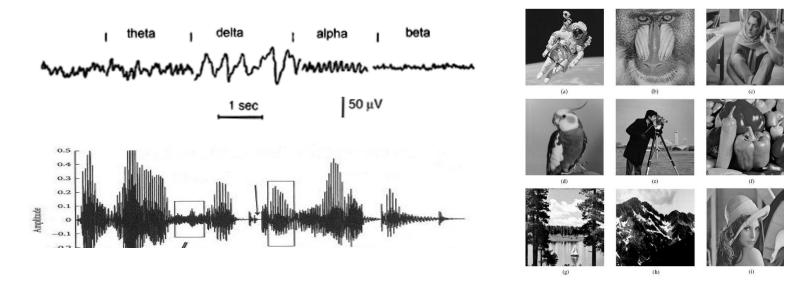
Tín hiệu âm thanh

• Hiển thị các dạng âm thanh https://youtu.be/UqEducYmxqg

Tín hiệu tiếng nói

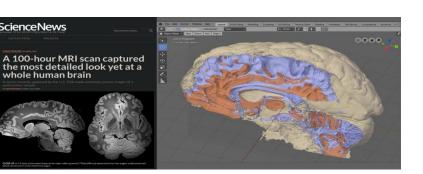
Hiển thị tín hiệu tiếng nói trên miền thời gian và miền tần số (phần plot từ phút 6:00) https://www.youtube.com/watch?v=2PJcmdlV81s

Số chiều dữ liệu – tín hiệu

ScienceNews

1 chiều

2 chiều

PARCELS TOPOGRAPHY DEMOGRAPHICS LAND COVER

N-chiều

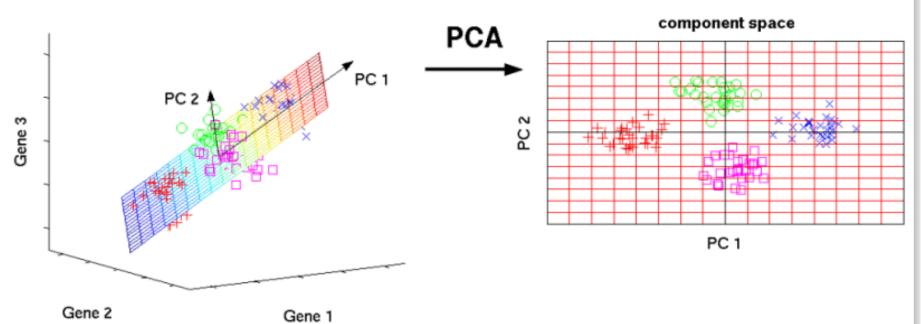
3 chiều

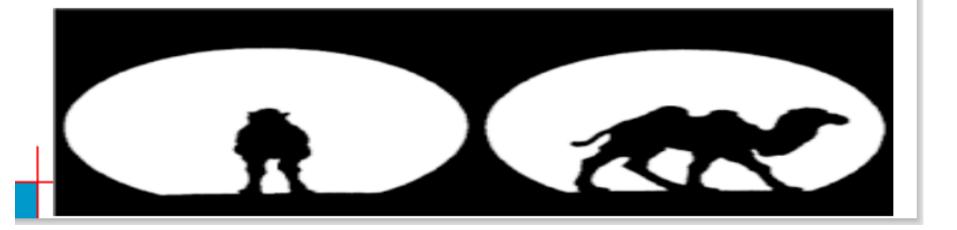
Các phương pháp xử lý tín hiệu

- Phương pháp xử lý tín hiệu và trích chọn đặc trưng trên miền thời gian – không gian: các phép xoay, thêm bớt dữ liệu (augmentation), các filter (sobel, laplace, median...)
- Phương pháp xử lý tín hiệu trên miền tần số: Fourier transform
- Phương pháp xử lý tín hiệu trên miền thời gian tần số: wavelet transform
- Phương pháp biến đổi miền dữ liệu/đặc trưng: manifold learning, deep learning/CNN, phân tích thành phần chính ICA, phân tích thành phần độc lập PCA...
- Học có giám sát Học không giám sát Học tăng cường

Phân tích thành phần chính - PCA

original data space

Biến đổi wavelet

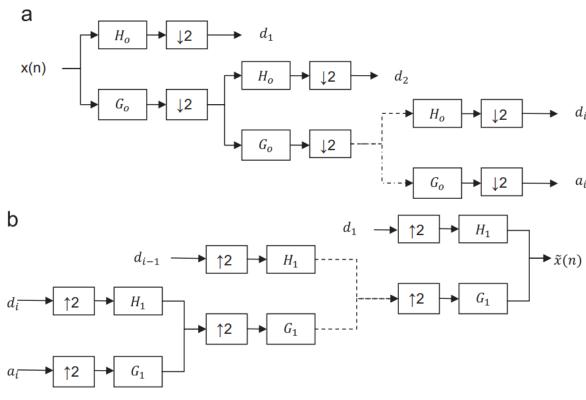

Fig. 1. (a) Wavelet transform and (b) Wavelet reconstruction.

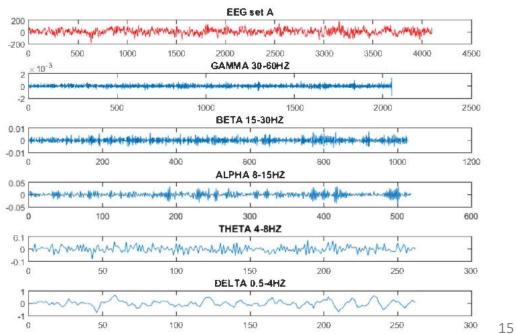

Fig. 2. Approximate and coefficients are taken from a healthy subject (set A).

ĐỪNG QUÊN PHÒNG BỆNH

Hạn chế tiếp xúc người mắc bệnh viêm đường hô hấp cấp

Đeo khẩu trang đúng cách

Súc miệng bằng nước sát khuẩn

Rửa tay bằng xà phòng

Nhớ giữ sức khỏe! Take care!

Thank you! Q&A